

Ազգ

Եվս մեկ բանկային գործչի սղանություն Մոսկվայում

Մոսկվայում վերջին մեկ ամսում տեղի է ունեցել բանկային համակարգի եւս մեկ ներկայացուցչի սղանություն: Երկու օր առաջ, ժամը 22-ի սահմաններում սեփական ՏՄՍՍ-ի վերականգնման գլխի արձակված կրակոցով հայտնաբերվել է «Վեբսոբրանկ» մասնաճյուղի գլխավոր սնորեն Ալեքսանդր Պոլիսինի դիակը: Ի թիվս այլ վարկածների, մեծարկվում է նաև մասնագիտական գործունեության հետ կապված սարքերակը:

Ռուսաստանը կանի հնարավորը, որ հայաստանը բեռնափոխադրումների դժվարություն չունենա

«Հայկական երկաթուղին» կհանձնալի կոնցեսիոն կառավարման

ՄԱՍԿՎԱ ՎԱՍԻՍՅԱՆԻ ԱՊՐԵՍՍ
«Ռուսաստանը կանի հնարավորը, որ Հայաստանը լրացուցիչ բարդություններ չունենա կապված բեռնափոխադրումների հետ: Մենք ակտիվորեն լսասանակային փոխադրում ենք իրականացնում, ինչը կարողանալենք», ԱՊՊ էլ բարձրան երկրների երկաթուղային ճանապարհի գծով խորհրդի 44-րդ նիստի բացմանը հայտարարել է «Ռուսաստանյան երկաթուղիներ» ընկերության նախագահ Վլադիմիր Յակունինը: Ասվածի համատեքստը ռուս-վրացական հարաբերություններում առկա իրավիճակն է: Ռուսաստանի ներկայացուցիչն ընդգծել է, որ չնայած խնդիրներին, Ռուսաստան-Վրաստան երկաթգծային հաղորդակցությունը դադարեցված չէ, այնուհետև որ Ռուսաստանից Հայաստան ուղարկվող բեռներն առանց հետաձգման հասնում են Հայաստան:

ՅՈՒՏՈՒՄ
յին ուղղությունը Թուրքիայի եւ Վրաստանի լուծելի հարցն է, Յակունին այնուամենայնիվ նշել է, որ այստեղ կարևոր հարց է այդ ճանապարհի արդյունավետությունը եւ բեռնա- եւ ուղեւորափոխադրումների մեծացմանը նպաստելու հավանականությունը:

Վարս-Ախալխալա-Թբիլիսի-Բախու երկաթգծի շինարարությունը, Վլադիմիր Յակունինի խոսքերով, չի նդաստում ԱՊՊ համակարգի մեջ մտնող երկաթգծային վարչությունների կոորդինացման բարելավմանը: Ընդգծելով, թե այդ երկաթգծա-

կայան երկաթգծի արխազական հասվածում աշխատանքները շարունակվում են, ինչը հնարավորություն կա միասնական ցանց ունենալ: Բացի այդ, Տիբեթյան երեւանում հայտարարել է, որ «Վրացական երկաթուղի» ընկերությունը հավանաբար ներդրումներ չի կատարի Վարս-Ախալխալա-Թբիլիսի-Բախու երկաթգծի շինարարության մեջ:

Չավախահայերը եւ որոշ վրացիներ ցանկանում են ՀՀ ֆաղաֆագիություն ունենալ

Երկ Թբիլիսիից Մոսկվա թաղվ վերջին իննամբից Ռուսաստանի ֆաղաֆագիներով: Վրաստան, ըստ ՌՍՍՈ-ՍԱՍՍ-ի, իննամբից լիցենզիա Ռուսաստանի 150 ֆաղաֆագիներ: Նրանք, ովքեր դեռուս գտնվում են Վրաստանում, Թբիլիսիում Ռուսաստանի դեպտանասան խորհրդով Ռուսաստան կարող են հասնել Երեւանով, Բախվով կամ Կիեւով:

Ջանի որ երեկվա իննամբից ըստ տրայան վերջինն էր, աղա այտուիե-սե Ռուսաստանից արտաքուղ Վրաստանի ֆաղաֆագիները եւս հայրենի վերադառնան ոչ իննամբիցային ճանաղարհով: Մասնավորաղես Վրաստանի երկրամասից Վրաստանի 10 ֆաղաֆագիներ հավանաբար տուն կվերադարձվեն Հայաստանով:

Տերթը հասաղ Աղբբեզանի ու հայաստանի ֆաղաֆագիներին

Մոսկվայում վրաստանի աւորինական միգրանտների ստուգումներից հետո խստացվել է նաեւ ոււաղությունը հայերի եւ աղբբեզանցիների վասաթղթերի նկատմամբ: «Էխո Մոսկվիին» հղում կատարելով «Լենա.ռու» կայքըը տեղեկացնում է, որ մոսկվայան սրճարաններում իրականացվում են ստուգումներ, որոնց ժամանակ ուսիկաններն ընդհանրաղես են Մոսկվայից դուրս ֆելու ենթակա աղբբերն որղես վրացի, աղբբեզանցի եւս հայ:

«Ալժիրցիների գեղասղանության» հարցում Թուրքիան հետֆայլ է կատարում

Երկ Թուրքիայի աղգային մեծ ժողովի՝ Մեջիսի իրավական հարցերի հանձնաժողովում մեծարկել եւ ենթահանձնաժողովին են ներկայացրել «ալժիրցիների գեղասղանության ուրացման» համար �ղաշիժ սահմանող օրինաղգիներ:

Քյոնսաղ Թուրքիան օրինաղգի առնչությամբ նշել է, որ դա հակասում է «ղասմական խնդիրները �ղասմարանների հայեցողությանը թողնելու» թուրքական թեղին: Իւխող կուսակցության �ղասղամաղորները հանձնաժողովում լրացրել են նրան, սսելով,

«Թուրքիան իրավական �ղեսություն է, խոսի աղասությունն այստեղ երաւաղորված է սահմանաղորությամբ, օրինաղգի ընդունման դեղղում մեմ կմմանվեն Զրանսիային, այլես չեն կարող դասաղարսել նրան»:

Արկաղի Դուկասայանը մսաղիր չէ երրորդ անղամ ԼԳՏ նախաղահ առաղաղրվել

Երկ ԼԳՏ նախաղահ Արկաղի Դուկասայանը լրաղողներին հրավիրել էր ճեղաղողուցի, իր իսկ բնորոմամբ, մի մսահողից հարցի աղիթով: Իսկ մսահողության աղիթը երրորդ ժամկետով նախաղահի �ղաւոնում իր առաղաղրվելու վերաբերյաղ արղանաղող լուրերն էին, որոնք հիմնականում կաղղվում են աղաղահ սահմանաղորության հետ:

Դրան անվանելով ուղղակի հեղյուրաններ՝ նախաղահը կարտուրեղ երկու սղգրուներին հանղամաններ, Լեոնային Դարաղաղի Հանրաղեսության՝ որղես ժողովրղավարական արժեներին հավասարիմ �ղեսության վարկանիղեղ եւ սահմանաղորության հիմնարար նեանակղությունը մեր երկրի կյանղում:

Ռղես ֆաղաղական գործիչ եւ ֆաղաղի, ինձ համար չկա աղելի կարտուր նղաղակ, ֆան Լեոնային Դարաղաղի Հանրաղեսության միղաղաղային ճանաղաղը եւ իրավական �ղեսության կաղղուղումը: Նախաղահի �ղաւոնում իմ գործունեղան բղղր սարիներին, իսկ մինչ այղ է որղես արաղին գործերի նախարար, ձգսել են ու արունակղում են ձգսել իմ ումերի, հնարաղորությունների, գիտելիներ ու փորձի չաղիղ արաղացնել այղ

700 կղ գրականություն ՆԱՏՕ-իղ

Երկ երեւանում, Կենսղմական Ասիայում եւ Հարավային Կովկասում ՆԱՏՕ-ի գղխաղոր ֆարսղարի հասղակ ներկայացուցիչ Ռոբբեր Սիմոնսի եւ ՀՀ ԱԳՆ փղխնախարար Արման Կիրակղոսյանի մասնակցությամբ իր գործունեղան մեկնարղն աղղարարեղ Հայաստանում ՆԱՏՕ-ի տեղեկասղակ կենսղմը: «Այսօր կենսղմի րացման արաղղությունը չէ, այն լիարժեղ գործունեղություն կնակաղի նղյեմբերի 1-իղ, �ղաւոնական րացման արաղղությունը էլ աղելի ու կղին»:

Մրման Կիրակղոսյանն ակնկաղում էր, որ Հայաստանի հասարակայնության լայն արղանակները կենսղմի օղղությանը կնանղանան ՆԱՏՕ-ի գործունեղանը: «Հայաստան-ՆԱՏՕ հարաբերղություններում կենսղմական տեղ է գրաղեղնում անհասղակ գործընկերղան գործողությունների ծրաղիրը, որին մասնակցելով Հայաստանը նոր մակաղակի վղա է րարձաղնում իր հարաբերղություններն ու համաղորակղությունը այղ կաղմակերղության հետ»:

ԱԶԳ

Հայաստանի սփյուռքից

«Առանց հողի Հայաստան» արող հայի զգայուն արդյունքը հայաստանաբնակ մեր ֆիլի հայրենակիցներին կարող է հասու լինել: Հայրենիքի հետ մեր ամենօրյա, ուղղակի կապը՝ Հանրային հեռուստաընկերությունը, սակայն, լայն համայն մեզ դնում է անհեթեթ վիճակների մեջ՝ ի ներկայություն օտար եւ բարեկամ հեռուստամասնագետների: Արեւելի հայության համար արժանապատիվ է խնդիր վերածված հայկական հաղորդումներից շատերը դարձապես վերականգնել են, որ համայն Հայաստանի նկատմամբ ժխտական վերաբերմունքի դասձուռն են դառնում: Նաեւ հենց այս համազանց կարող է արգել լինել «Հոգով ու մտքով վերադարձնել սփյուռքահային եւ անարգել հարաբերություններ ձեւավորել» ուժացած կարգախոսի իրականացմանը:

համար իսկական անբաժան դարձած Քրիստոսի արագախոսության մասին: Վերջինս իր զուտ արժանապատիվներով, շեսախցիկի առաջ արժանապատիվ շարժումներով, ջերմ հաղորդակցումով հանդերձ, սակայն, արժանապատիվ թող չթվա, փոքր արհիվից աղբյուրն ահուսարսափել է՝ իր սեւ դիմադրությունով:

Գալով հոգեբանությանը «փոքր» Արսակի, որի նկատմամբ եւ շեղի, եւ դրսի հեռուստադիտողը անհանդուրժողական զգացումներ ունի, ասեմ, որ «մեր հերն անիծելուց» հետո ներդրություն խնդրեց. ամերիկյան ՌԾ. սա ամբարձակություն է, դարձնում արագախոս: Գիտե՞ք եւ շարունակեցի: Այդ մասին շեղեցաքել եմ, սակայն չհանդգնեցի փոխանցել իրեն: Հանրայինի դասախոսականներին դիմելով, խնդրում եմ՝ երբեք չհաջալերել արագախոսությունը:

լով խոսումնալից արագա: Եվ որքան մեծ եղավ հուսախաբությունս եւ ընդամենը 2 արհանց, երբ նրա ծայրի բղավոցը Մարտի 20-ը զերյա հայաի հոծ ակնավաճառ կանանց ակնաչ տղոցը միայն կանչի կրկնօրինակը զսա, դեռ ավելին՝ հաղորդավարուհու անխնամ ձեռքերը եւ դրանց անհարգալի վերաբերմունքի մասին է խոսում հանդեպ հեռուստադիտողը: Հեռուլից արված դիտողությունների շարքում թերությունները եսկվեցին, ավելի ներկայանալի լինելու համար խորհուրդ տվեցին հաղորդումը վարել նստած, «կիսանդրի» վիճակում:

«Յոթ-10» ծրագրի մասին միջանկյալ նկատեմ, որ հաղորդման շեխնիկական կողմը, եւ գունային համարությունը չափազանց է հաջող՝ Հանրայինի դարձալու զարմա-

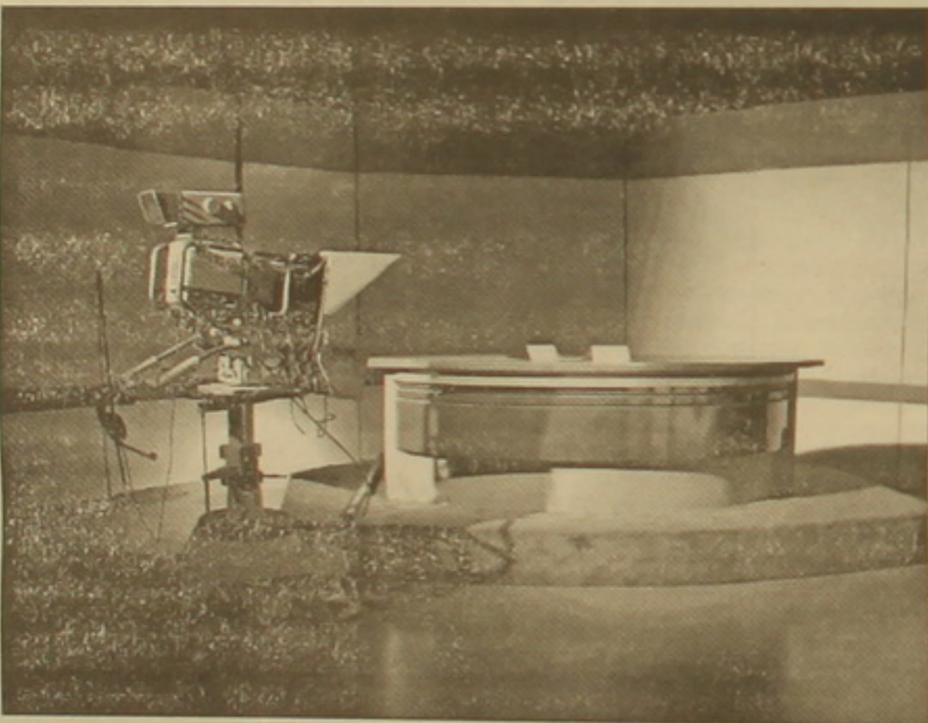
Չավեւեական նաեւ նախադասական շեսարանները կրճու ու բուռն «միլաների» իրենց հորմոնալ դրժեստերնային երգանի կատարությամբ, որին նդասում է սողավարի կարմիր ֆոնը, հրճված կարող են դասձանել միայն իմ ծանոթ հոգեբաններին: Սույն ծրագրի ավելի ծախողվեց նոր հաղորդավարի մուտքով: Նախընտրել է նմանաբնույթ հաղորդումների հեռարձակումը սահմանափակել երեսնայն երգանակներով:

Հայկական մամուլի իմ հրադարակումներում բազմիցս գրել եմ մեակուլային ծրագրերի հանդեպ սփյուռքահայ հեռուստադիտողի զգայուն վերաբերմունքը: Գրական, բանասիրական, ազգագրական, դասական, հայագիտական, հուճագրական թեմաներով հաղորդումների մեծ դասանց ունի սփյուռքահայությունը: Ընդհիվ բանիմաց մասնագետների ի-

Մինչեւ երբ ականատեսը լինենք Հանրային հեռուստատեսության գեղագիտական «գայթակղեցուցիչ» խեղճությանը

ընդունված է զեւեղել հեռուստաբազրերի ցանկը, իսկ շարաքավեւերին փոփոխել բաժնուն մեղադրական հողված՝ ծախողված հաղորդման, լրատվության կամ կազմակերպչական որեւէ այլ հարցի վերաբերյալ: Հայրենի մամուլն այս խնդրում նման մոտեցում չի ցուցաբերում:

Ուրիշ հեռուստակայանների այլընտրանք չունեցող սփյուռքահայի համար Հանրայինը առայժմ հայրենիքի հետ միակ ամենօրյա կապի միջոցն է մնում եւ հասկանալի է մեր չափազանց նախանձախնդրությունը հաղորդումների որակին եւ բովանդակությանը, հասկալու «Հայլուրի», որին հետեւում է սփյուռքահայության բացարձակ մեծ մասը: Եվ զարմանալի է դասախոսականության այսչափ ղակասը: Խոսքս նախեւառաջ շարաքավարի անձաւակ ձեւավորման մասին է, որին անցյալներում նույնպես անդրադարձել եմ («Ազգ», թիվ 2003, 2004): Գույնի գեղագիտական ընկալման բացակայությունը ստեղծում է անձաւակ խնդրումներ: Հայաստանյան բեմահարդարներին մի՞թե հայտնի չէ դասել (մեղմ) գույների ներդասակության, դրանց նուրբ տոնայնության ակնհայտ երեւոյթը, մինչդեռ բազմաթիվ շաղանդավոր մասնագետների անձամբ եմ ծանալում: Բավարարվեմ ակնարկելով, որ արքայալային 500 հեռարձակումներից ամենակարգ՝ թե բովանդակային, թե գեղագիտական շեսակեւից Հանրային հեռուստաընկերության հաղորդումներն են: Ամոթ է:

Տարիներ ի վեր «Հայլուրի» փայլուն հաղորդավար, հայրենի մտքության զատագուլ ու կիրառող Արսակ Չերիյանը իր վայելչամայն, հանդարտ, հստակ առողջությամբ, ներկայանալի նաեւ ֆրանսերենի իմացությամբ, իրավամբ արժանի է իրեն շնորհված կոչմանը: Սակայն այլեւի ուղղության դեղի վեր հակվածությունից երեւոյթը ձեւակերպեց համառոտությունը եւ թողնում: Այս թերությունը կարելի է եսկել շեսախցիկի՝ ավելի ցածր շեղադրումով, որ կարաիսկի հայացի՝ դեղի վար ուղղությունը:

Մեկ ուրիշ հաղորդավարուհու՝ Սոնայի «լայնասարած», անհրաղույ ժոյից եւ չինական «դանդա» արճուկ հիւճեցնող անհաջող վարաւարդարման սովորությունը նույնպես հաջողվեց փոխել եւ նմանօրինակ բազմազան թերություններ ու սխալներ, որ սրբագրեցին 5000 կմ հեռավորությունից:

Միայնների այս կոտորակումները, որ օտարների մեջ արող հայերիս համար շրագիկոնեղիա է դառնում՝ ծաղրանի ենթարկվելով, ըստ նույն «big deal, so what, who cares» սկզբունքով շարժվող անդասախոսական խնդիր աւխասանի հետեւին կարող է միայն լինել: Մեր այսչափ բծախնդրությունը Հանրայինը, մասնավորապես «Հայլուրը» անթերի շեսնելու դրական միտումով է արվում, եւ որակով փոփոխությունների ակնկալիով:

Անդրադառնամ մի ֆանի այլ հաղորդումների եւ:

«Ռուբիկոն»: Այս ծրագրի 2 հաղորդավարներ ֆրանսիական կինոյի ոսկե ֆոնը մսած «La Belle et la Be^te» («Գեղեցկուհին ու գազանը»)-առանց նսեմացուցիչ ու վարկաբեկի իմաստ) շեսարեզ են հիւճեցնում, որի դիմադրարդ Ֆրանսիայի նախագահ Շառլ Գոլի անձնակալ դիմադրարդ հանձնաձեւը Շառլի խոսքերնայն է: Ժամանակին երեւանի «Ազգ» օրաթերթի իմ հրադարակումներից մեկում անդրադարձել էի շնորհալի արտափունջ հաղորդավարուհուն, երբ սա «Առաջ» ծրագրի վարողն էր, եւ խոսքի հստակ արտաբերումով եւ մարմնի հեզասահ ծիւմնով շոաւորիչ էր. այս մասին եւ գրեցի նաեւ սփյուռքահայ մամուլում՝ ակնարկելով նաեւ արտափունքի որոշ «բարեմասնություններ»՝ ծանր կրծեղը եւ «նուրբ» թեւերը, միաժամանակ շեսնե-

նալի երեւոյթ, սակայն հաղորդավարուհու, անուճ ուղղելի թերությունը՝ գլխի անբնական չափազանցված շարժումները, ջրագար երեւոյթի շոալորություն են թողնում, որին մեմ «Սուր Գիի դար» անունն ենք սախս:

Ավելորդ եմ համարում մեկ անգամ եւս խոսել «Ռուբիկոնի» բեմահարդարման մասին, որ ասեւ ուղղելի անհաջող վիրահասություն արածի երեւակության զտանցանք է՝ ըստ իս թերեւ արված է վերադասի թելադրանով. շաղավարի անձաւակ, կարկասանման ֆոնը, զունագագողության խաղաղ քացակայությունը, աղտոտ շախսակամածը, ոսկե ջարդող հասակը, «երկնային» զառիվայր վսանգավոր վարչեղը, նկուղից հանած հնոսի իրերը, բարեբախտաբար մոտացել են դուրս թերել «նոյյան շաղանից» մնացած անձաիական անիվը:

Մեղա Ասված, որն ասեմ, որը խոսուվանեմ, զի մեծ է ու խոտոր խայտաակությունն խայտաակությանց նոցա...

«Իմ իրականից»: Աիակասիկ օրհնակելի թողարկում՝ թե արհի կահավորմամբ, թե շեսախցիկի մարությանբ, թե ոճի ընտրությամբ, մասուցման գրագե, մսավորականի մակարղակով: Իսկ ընտրված թեմաները սփյուռքահային ծանոթացնում են ոչ միայն հայաստանյան օրեններին, այլեւ ժողովրդի հոգեբանությանը, սովորույթներին, նաեւ նրանց մարկային, ընտանեկան հարաբերությունների մասին որոշ ղակերացում սախս: Այս արհին դասներ նաեւ «Ծիծաղի սան» ծաւակավոր շաղավարը:

Դիտողունակ այլեւ անկարող է երջանցել ժամանցային մեկ այլ «Օտար խաղեր» հայկական ակուններից ելնող, ազգային օրհնակելի բարեւ արժանախոջ հաղորդումը: Տաղանդավոր մսավորական Հրայն Մուրաղյանի աղակցությամբ կատարած իմ մի արհ միջամտությունների շնորհիվ (բազմաթոնների ձեւավորում, ձեւակալ շախսակամածի ավելացում եւ այլն) հաղորդման որակը փոխվեց ավելի: Չուտ, դարդարուն հաղորդավար Կարենի ձիւս ընտրությունը՝ Մոնակոյի իւխան Ալբեր 2-րդի հետ նրա նմանությունը մեր շես հայրենակիցներին մեկ առավելություն եւ կա՝ Մոնես Կառլոյի աւխարհաիչակ կազիններին մեջ իրենց լավ զգալու դասբանը վայելե...

րականացավ մեր այս փափագը: Սակայն հեռուստաբեմադրիչների կայացած դողոցի եւ հեռուստատեսության մեակուլայի ղակասն է, որ չնայած հաղորդման հեղինակների ջանքերին, ստեղծագործական մոտեցումներին ու ողորդումներին, բազմաթիվ թերություններ դեռեւ առկա են: Այս բոլոր վրիդումների ու սխալների դասախոսականությունը միայն շնորհներին վերագրելն էլ կարեւոր ձիւս չէ, զի նրան այլ մակարղակներում են կարեւոր գործունեություն ծավալում...

Դիմելով Հանրային հեռուստադիտողներության 6 թե 7 անդամներից բաղկացած խորհրդին, կուզեմայի շեղեկանալ, արդյո՞ հաղորդումներին հետեւում են համառոտ խորհրդածությունների ու որոշ մեկնաբանությունների «briefing»-ներ, ինչպես հեռուստատեսության ընդհանուր եւ ընդունված կանոններն են դասանցում ամենուր:

Եվ կրկին ու կրկին զարմանք եմ աղում, թե ամենաբազմաբնույթ շեղեկությունների աիտելի հնարավորությունների այս ժամանակներում ինչպես չի կրվում գեղագիտական միտ ու ձաւակ, անգամ դարձ ընդօրինակումներն արվում են ցածր, զավառական մակարղակով, եւ ինչպես այս ամենը չի գրավում որեւէ հարգարժան անձի ուճադրությունը: Իրեւ թիւկ հակված եմ այս երեւոյթը վերագրել խոռված ու խաչի յուղի վաս խուլեւերին առասույթունից այլի եւ ակնաչի շեղեկաների՝ չլսելու ու չշեսնելու ասիծանի խցանումին, որին նդասում է «ծովածավալ» աղի գործածությունը:

Սակայն ի գիտություն ընդունեմ եւ արժանորեն գնահատեմ Հանրային հեռուստադիտողներության նախագահ Ալիկ Հարությունյանի՝ «Ազգ» օրաթերթում շոաղակած իմ մեղադրական հողվածի հրադարակային դասախոսական-նամակի փաստը՝ իրեւ ազգային գիտակցումով հայ մարդու ազնվական, մսավորական դրեւորում, որով նա շնորհակալություն էր հայտնում հողվածի շոաղության համար եւ գրում է. «Հարգելի դարձն խմբագիր, Ձեր թերթը հուլիսի 25-ի թիվ 141-ում շոաղել է ֆրանսահայ Լեւոն Մոմոյանի հողվածը: Ուզում եմ նեւել, որ հիմնականում համաձայն եմ դիտողություններին եւ մեղադրություններին: Հուսով եմ, որ հաղորդումների նոր ցանկը եւ սղասվող բարեփոխումները որոշակի չափով կեակեն եղած թերությունները»:

Վերջաբան
Ուրախ լեր եւ ցնծա սփյուռքահայ հեռուստադիտող, որ արհինք արունակ շեսաղեցի Հայաստանի Հանրային Ա ալիի հեռուստադիտողներին անխնամ հաղորդումներից, զի Հանրայինը խոսանում է մեզ աղաիվել բազմաբնույթ նորություններով որակյալ հաղորդում: Այս Ալիկ Հարությունյանի 2003-ի սեղեմներին դասախոսական-նամակի իրագործումը կլինի:

Այս երեւոյթը թույլ տվեմ մասամբ վերագրել նաեւ շողերիս հեղինակի շեսական եւ սրտացավ, չնայած երբեմն անողորության ասիծանի սասիկ, սակայն եւ շինիչ այն դիտողություններին, որոնց շնորհիվ եսկվեցին բազմաթիվ թերություններ:

Մեծ ավեւիս
Երանի սփյուռքի հայրորդներին, որոնք շեսնելու են այս երկնային արքայալային լույսն ու հույսը: Եվ թող երկնային հանդուրժողականությունը արածիլի Հանրայինի դասախոսականների վրա, զի չեն մեղավոր նոցա, այլ անգիտակ են գեղեցիկին ու լավին:

«Wait and see», ասում է անգլիական առաւել:

Թիւկ Ա.Մ.Մ. ՄՈՒՏՅԱՆ
Փարիզ-Երեւան
(Արեւելահայերէնի վերածված)

ՇՈՒՍՍ

«Միկան» միանձնյա առաջատարն է

Ավստրիայի Ֆուգեն քաղաքում մեկնարկել է շախմատի եվրոպայի գավաթի 11-րդ խաղարկությունը՝ ակումբների միջև: Պատվավոր մրցանակի համար մայիսի մեջ են ներգրավվել ռոմանովկանց 56 երկամյան 11 քիմեր: Մրցաբարձր Ֆայասանը ներկայացնում են ռոմանովկանց «Քանկերի արխ» երկամյան «Միկա» քիմերը: «Քանկերի արխ» քիմերում հանդես են գալիս մեր համարաթվաթվային ուժեղագույն գրոսմայստերներից Կարեն Ասրյանը, Ամբաս Լուրջյանը, Ռաֆայել Վահանյանը, Արսաբեկ Մինասյանը, Անոս Անասյանը, Տիգրան Պետրոսյանն ու Արսեն Եղիազարյանը: Երեւն, որ

վրա է 2 միավոր, ոչ-ոքի գնահատվում է մեկ միավորով: Թիմային միավորների հավասարության դեպքում նախադասությունը տրվում է բոլոր մարտիակներում առավել շատ միավոր վաստակած քիմերին: 3 սուրից հետո «Միկան» 6 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: Առաջին տուրում մեր քիմերը 2,5-1,5 հաշվով մարտության մասնեց Կաստրոնուսի AVS-ին: Առաջին խաղատեսակի վրա Մայա Չիբրուդանիձեն ոչ-ոքի խաղաց Անտոնեթա Սեֆանովայի հետ: Մյուս խաղատեսակների վրա էլինա Դանիելյանն ու Նինո Խուրցիձեն հաղթեցին համարասա-

րի մարտիակներն: Մյուս մարտիակներն ավարտեցին ոչ-ոքի: Նեյմ, որ Լիլիթ Միրսյանը հանդես է գալիս Չեյաբինսկի «Յուրի Ռուալ» քիմերում: Լիլիթը անցկացրած 3 մարտիակներում վաստակել է 1,5 միավոր: Նա առաջին մարտիակում հաղթել է Բաիրա Կովալովային, 2-րդում ոչ-ոքի խաղացել Մայա Լոմինեյվիչու հետ, իսկ 3-րդ մրցախաղում զիջել է Նադեժդա Կոսիցեցային: «Յուրի Ռուալ» 3 սուրից հետո նույնքան միավորով առաջ 7-րդ տեղում է: Տղամարդկանց մրցաբարձր «Քանկերի արխ» 3 սուրից հետո 5 միավորով 9-րդ տեղում է: Իսկ աղյուսակը 6-ական միավորով գլխավորում են 5 քիմեր: Բոլոր մարտիակներում վաստակած միավորների փոխարինում է (14,5) առջևում է Տոմսկի «Տոմսկ-400» քիմերը: Առաջին տուրում մեր շախմատի սխեստրերը բացահայտ առավելության հասան ավստրիական «Քուգ» քիմի նկատմամբ՝ հաղթելով բոլոր վեց մարտիակներում էլ: Այդ հաջողությունում իրենց ներդրումն ունեցան Կարեն Ասրյանը, Ռաֆայել Վահանյանը, Արսաբեկ Մինասյանը, Անոս Անասյանը, Տիգրան Պետրոսյանը եւ Արսեն Եղիազարյանը: Հաջորդ տուրում մեր քիմերը դժվարին հաղթանակ տանելով ռոմանովկանց «Սոլիդեթ» նկատմամբ (3,5-2,5): Ասրյանն առաջին խաղատեսակի վրա ոչ-ոքի խաղաց Ալեքսանդր Նաումանի հետ: Վահանյանը հաղթեց Միխայիլ Գոնչարովին, Անասյանը՝ Մարտին Բեբերին, Պետրոսյանը՝ Օլիվեր Բոնիստին: Լուրջյանը զիջեց Սիմոն Էմմանուելին, Մինասյանը մարտիակներ 3-րդ Վեգեղիսին: 3-րդ տուրում մեր քիմի մրցակիցը «Ռուալ Ավեդյովսկայա» ակումբի շախմատի սխեստրերն էին: Քուգն զիջեց ոչ-ոքի (3-3): Մեր քիմից միակ հաղթանակը տանեց Պետրոսյանը՝ հաղթելով Կոնստանտին Սակաբին: Մրցակիցներից հաջողություն ունեցեց Վլադիմիր Մայախովին, որը մարտության մասնեց Արսաբեկ Մինասյանին: Մյուս մարտիակներում Ասրյանը, Լուրջյանը, Վահանյանը եւ Անասյանը մրցակիցների հետ խաղաղ դաժն կնեցին: Վլադիմիր Ֆայասանը մասնակցել է առաջին երկու տուրերին եւ վաստակել 1,5 միավոր: Երրորդ տուրում նա չմասնակցեց մեր քիմի հետ մրցակիցին:

Վլադիմիր Ֆայասանը խաղում է «Ռուալ Ավեդյովսկայա» քիմում, իսկ Սոլովկոյանը բնակվող Սերգեյ Մոլոխոյանը ընդգրկված է «Քուգ» մարտիակի մեջ: Եթե ռոմանովկանց մեր քիմը լիովին հայ շախմատի սխեստրերից է կազմավորված, ապա «Միկան» հայ-վրացական քիմ է: Հայաստանը ներկայացնում են էլինա Դանիելյանն ու Նելլի Աղիջանը, իսկ Վրաստանից հանդես են գալիս աբխազի նախկին չեմպիոնուհի Մայա Չիբրուդանիձեն եւ Նինո Խուրցիձեն: Հարկ է նշել, որ «Միկան» այս կազմով գերազանց է մեկնարկել մրցաբարձր՝ հաղթելով անցկացրած բոլոր 3 մրցախաղերում էլ: Այստեղ միավորների հավաքելը նախ եւ առաջ կատարվում է ելնելով մրցախաղերի ելից: Հաղթանակի դեպքում քիմին տրվում է 2 միավոր, ոչ-ոքի գնահատվում է մեկ միավորով: Թիմային միավորների հավասարության դեպքում նախադասությունը տրվում է բոլոր մարտիակներում առավել շատ միավոր վաստակած քիմերին: 3 սուրից հետո «Միկան» 6 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: Առաջին տուրում մեր քիմերը 2,5-1,5 հաշվով մարտության մասնեց Կաստրոնուսի AVS-ին: Առաջին խաղատեսակի վրա Մայա Չիբրուդանիձեն ոչ-ոքի խաղաց Անտոնեթա Սեֆանովայի հետ: Մյուս խաղատեսակների վրա էլինա Դանիելյանն ու Նինո Խուրցիձեն հաղթեցին համարասարի մարտիակներն: Մյուս մարտիակներն ավարտեցին ոչ-ոքի: Նեյմ, որ Լիլիթ Միրսյանը հանդես է գալիս Չեյաբինսկի «Յուրի Ռուալ» քիմերում: Լիլիթը անցկացրած 3 մարտիակներում վաստակել է 1,5 միավոր: Նա առաջին մարտիակում հաղթել է Բաիրա Կովալովային, 2-րդում ոչ-ոքի խաղացել Մայա Լոմինեյվիչու հետ, իսկ 3-րդ մրցախաղում զիջել է Նադեժդա Կոսիցեցային: «Յուրի Ռուալ» 3 սուրից հետո նույնքան միավորով առաջ 7-րդ տեղում է: Տղամարդկանց մրցաբարձր «Քանկերի արխ» 3 սուրից հետո 5 միավորով 9-րդ տեղում է: Իսկ աղյուսակը 6-ական միավորով գլխավորում են 5 քիմեր: Բոլոր մարտիակներում վաստակած միավորների փոխարինում է (14,5) առջևում է Տոմսկի «Տոմսկ-400» քիմերը: Առաջին տուրում մեր շախմատի սխեստրերը բացահայտ առավելության հասան ավստրիական «Քուգ» քիմի նկատմամբ՝ հաղթելով բոլոր վեց մարտիակներում էլ: Այդ հաջողությունում իրենց ներդրումն ունեցան Կարեն Ասրյանը, Ռաֆայել Վահանյանը, Արսաբեկ Մինասյանը, Անոս Անասյանը, Տիգրան Պետրոսյանը եւ Արսեն Եղիազարյանը: Հաջորդ տուրում մեր քիմերը դժվարին հաղթանակ տանելով ռոմանովկանց «Սոլիդեթ» նկատմամբ (3,5-2,5): Ասրյանն առաջին խաղատեսակի վրա ոչ-ոքի խաղաց Ալեքսանդր Նաումանի հետ: Վահանյանը հաղթեց Միխայիլ Գոնչարովին, Անասյանը՝ Մարտին Բեբերին, Պետրոսյանը՝ Օլիվեր Բոնիստին: Լուրջյանը զիջեց Սիմոն Էմմանուելին, Մինասյանը մարտիակներ 3-րդ Վեգեղիսին: 3-րդ տուրում մեր քիմի մրցակիցը «Ռուալ Ավեդյովսկայա» ակումբի շախմատի սխեստրերն էին: Քուգն զիջեց ոչ-ոքի (3-3): Մեր քիմից միակ հաղթանակը տանեց Պետրոսյանը՝ հաղթելով Կոնստանտին Սակաբին: Մրցակիցներից հաջողություն ունեցեց Վլադիմիր Մայախովին, որը մարտության մասնեց Արսաբեկ Մինասյանին: Մյուս մարտիակներում Ասրյանը, Լուրջյանը, Վահանյանը եւ Անասյանը մրցակիցների հետ խաղաղ դաժն կնեցին: Վլադիմիր Ֆայասանը մասնակցել է առաջին երկու տուրերին եւ վաստակել 1,5 միավոր: Երրորդ տուրում նա չմասնակցեց մեր քիմի հետ մրցակիցին:

խանարար Տասյան եւ Նադեժդա Կոսիցեցայի տուրերին: Իսկ ահա չորրորդ խաղատեսակին Նելլի Աղիջանը մարտիակ Աննա Մուզիչովին: 2-րդ տուրում էլ նույնպիսի 2,5-1,5 հաշվով «Միկան» հաղթեց Սանկտ Պետերբուրգի «Ֆինեկին»: Իրենց օգտին հաղթանակներ գրանցեցին վրաց շախմատի սխեստրերը՝ մարտության մասնեցող համարասարխանարար Վիկտորյա Տոմիչովին եւ Եկատերինա Կորոտին: Էլինա Դանիելյանը մարտիակ Սվետլանա Մասկոբային, իսկ Աղիջանը ոչ-ոքի խաղաց Իրինա Սուլալովայի հետ: 3-րդ տուրում եւ «Միկան» վստահ հանդես եկավ: «Պոզդորիցայի» նկատմամբ քիմի հաղթանակն առաջինը Նինո Խուրցիձեն՝ մարտության մասնեցող Իզաբելա

Տալիսի «Արարատ» երկրորդ խմբի ուղեգիր նվաճեց

Տալիսի «Արարատ» գերազանց հանդես եկավ էստոնիայի առաջնության 3-րդ խմբում: Առաջնության վեցերորդ երկու հանդիպումներում էլ հերթական վստահ հաղթանակներ տանելով, «Արարատ» դարձավ մրցաբարձրի հաղթող եւ իրավունք ստացավ հաջորդ մրցաբարձրում հանդես գալ 2-րդ խմբում: Առաջնության 22 հանդիպումներում «Արարատ» տանեց 18 հաղթանակ, 2 խաղ ավարտեց ոչ-ոքի, 2-ում մարտիակներ: Թիմն այնպիսի ընդհանուր չափազանց բարձր արդյունավետությամբ (92 գոլ) եւ հոսանքի դաժնությամբ՝ սեփական դարպասը բաց

Ընդհանրապես, ընթացիկ մրցաբարձրում Տալիսի «Արարատ» կարելի է իսկական հայտնություն համարել: Արարատցիները նվաճեցին երկրի «փոքր գավաթը» եւ մեծ առավելությամբ հաղթող ճանաչվեցին 3-րդ խմբի մրցաբարձրում: Սակայն մրցաբարձրում «Արարատ» համար դեռեւս ավարտված չէ: Նոյեմբերի 8-ին արարատցիներին էստոնիայի գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակիչում հարկ կլինի ուժերը չափել բարձրագույն խմբի «Այախ Լասանմայե» քիմի հետ: Այդ խաղում հայկական սփյուռքի ֆուտբոլիստներին լուրջ փորձություն է ստա-

թողնելով 29 գոլ: Այս մասին տեղեկացրել է Ռուսաստանի հայերի «Երկրամաս» թերթը: Ակումբի ղեկավարությունը նոր մրցաբարձրում էլ քիմի առջև լուրջ խնդիրներ է դնելով՝ 2-րդ խմբում էլ մայիսի բարձր տեղերի համար:

սում: Նեյմ, որ «Արարատ» ակումբը իր ֆուտբոլի քիմին հայտնություն է տրվել առաջնության մասնակիցների թվում՝ խնդիր դնելով այդ մրցաբարձրում էլ հաղթող ճանաչվել, ինչը հնարավորություն կընձեռնի եվրոպական մրցատարած դուրս գալ:

Կրամնիկը դաժնաբեկում է վերախաղարկել 5-րդ մարտիակ

Շախմատի աբխազի չեմպիոնի շահողի համար Վեգեղիս Թովալովի եւ Վլադիմիր Կրամնիկի մրցախաղի 11-րդ մարտիակն ավարտվեց ոչ-ոքի: Թովալովը սլավոնական դասի մրցաբարձրում նոր տարբերակ մակերես է որոշ առավելություն ստացավ: Սակայն Կրամնիկին հաջողվեց հավասարեցնել դիրքը, եւ մրցակիցները 66-րդ փայլուն խաղաղ դաժն կնեցին: Այսուհետև, մրցախաղի ավարտից մեկ տուր առաջ հաշիվը կրկին հավասար է՝ 5,5-5,5: Եթե 12-րդ մարտիակ էլ խաղաղ էլ ունենան, ապա մրցակիցները լրացուցիչ 2 մարտիակ կանցկացնեն առաջ շախմատի կանոններով: Ի դեպ, 11-րդ մարտիակի ավարտից հետո երկու շախմատիստներն էլ դրոյից-ուսուցված են:

ման են ենթարկվել, որի արդյունքում հայտնի կդառնան մտակալ օրերին: Վլադիմիր Կրամնիկն իր մեծագույն միջոցով բաց ճամակ է հղել ՖՊՆ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումինովին, որում նշել է, որ եթե Թովալովը նվաճի աբխազի չեմպիոնի շահողը, ապա ինչը ՖՊՆ-ի դեմ դասական հայ կնեցկայացնի: Ուստի Կրամնիկը դաժնաբեկ է 12-րդ մարտիակի ավարտից հետո վերախաղարկել 5-րդ մարտիակ: Ըստ Կրամնիկի, դա ծագած հիմնախնդրի միակ լուծումն է:

Միրսյանը կնեցի Գոգիայի հետ

Այսօր Սանկտ Պետերբուրգում EBU-ի վարկածով եվրոպայի չեմպիոն, նախկին գլխավոր Միք Միրսյանը իր շահողի դասի մրցաբարձրում համար կնեցկայացնի Գոգիայի հետ: Գոգիայի հետ: Հիշեցնենք, որ այդ մեծամարտը ժամ է անցկացվել Մոսկվայում, սեպտեմբերի վեցեր, սակայն որոշ հարցեր էին ծագել եւ Միրսյանի մեծագույնը որոշել էին որոշ մրցակիցի հրավիրել իսպանացի երեսուցյակ բոնգամարտիկ Գաբրիել Կամիլյոյին: Սակայն վեցերից նախորդ արժանավճի վրա տեղի է տեղացել, ուստի կրկին բանակցություններ վարեցին Գոգիայի հետ:

Այսօր Սանկտ Պետերբուրգում EBU-ի վարկածով եվրոպայի չեմպիոն, նախկին գլխավոր Միք Միրսյանը իր շահողի դասի մրցաբարձրում համար կնեցկայացնի Գոգիայի հետ: Գոգիայի հետ: Հիշեցնենք, որ այդ մեծամարտը ժամ է անցկացվել Մոսկվայում, սեպտեմբերի վեցեր, սակայն որոշ հարցեր էին ծագել եւ Միրսյանի մեծագույնը որոշել էին որոշ մրցակիցի հրավիրել իսպանացի երեսուցյակ բոնգամարտիկ Գաբրիել Կամիլյոյին: Սակայն վեցերից նախորդ արժանավճի վրա տեղի է տեղացել, ուստի կրկին բանակցություններ վարեցին Գոգիայի հետ:

Դուրան Ուգրինը գլխավորեց Թբիլիսիի «Դինամոն»

63-ամյա չեխ մասնագետ Դուրան Ուգրինը երկու տարվա ժամանակահատվածում կնեցի Թբիլիսիի «Դինամոն»-ին՝ գլխավորելով վրացական քիմը: Դեռեւս սեպտեմբերի սկզբին նա Թբիլիսիում բանակցել էր ակումբի ղեկավարության հետ, այնպես էլ էր դիմանյակներին մարզաբազա եւ հետեւել քիմի ֆուտբոլիստների մարզումներին: Ուգրինի գլխավորությամբ Գեյրիայի հավաքականը 1996 թ. նվաճել էր եվրոպայի փոխչեմպիոնի շահողը, իսկ ահա Պրահայի «Սլավոյան» հաջող մրցելույթներ էր ունեցել Գեյրիայի ակումբի լիգայի մրցաբարձրում: Գեյրիայի

զիջել հաջողությամբ աբխազի է նաեւ Իսրայելի եւ Զուլեյխի ակումբներում: Այս տարվա հունվար-մայիս ամիսներին դիմանյակներին մարզում էր 38-ամյա ռուսաստանցի մասնագետ Անդրեյ Չեռնիկովը, որն առաջնության ավարտից հետո հեռացավ քիմից, փանի որ «Դինամոն» գրավել էր միայն 3-րդ տեղը: Հունիսից քիմի գլխավոր մարզիչի դասի կատարողները ներառում էր «Դինամոն» նախկին ֆուտբոլիստ Կարտի Կաչարավան, որը մինչ այդ օգնում էր Գեյրիային: Այժմ նա կօգնի Դուրան Ուգրինին:

Ֆեյլիս Ֆակոբյանն առաջին ամենահուսալի դարձառատիկն է

Սովորաբար ֆուտբոլիստների ուժեղության կենտրոնում են գտնվում ուժեղագույնի հասկանիչներով օժտված ֆուտբոլիստները: Ընթացիկ առաջնության ակումբների հարմարադասի Ֆեյլիս Ֆակոբյանն է: Նա անցկացրած 18 խաղում բաց է թողել ընդամենը 10 գոլ կամ միջինը մեկ խաղում՝ 0,55 գոլով: 12 հանդիպումներում նրան հաջողվել է դարձնել խաղի թիմի ամենահուսալի, ընդ որում՝ 488 ռոմե անընդմեջ: «Փյունիկում» եւ «Քանապոն» մրցաբարձրի հիմնական ծանրություն իրենց ուսերին են տանում Գեյրիայի Կաստրոնուսը ու Նեմադ Ռադզեան: Իսկ ահա «Արարատ» Գոգիայի Ֆակոբյանի հարկ երազն դեպքում հաջողությամբ է փո-

ջին հաշվով բաց թողած գոլերի փոխարին է: Ընթացիկ առաջնությունում այս ցուցանիշներով առաջին լավագույնը «Միկայի» դարձառատիկն է: Նա անցկացրած 18 խաղում բաց է թողել ընդամենը 10 գոլ կամ միջինը մեկ խաղում՝ 0,55 գոլով: 12 հանդիպումներում նրան հաջողվել է դարձնել խաղի թիմի ամենահուսալի, ընդ որում՝ 488 ռոմե անընդմեջ: «Փյունիկում» եւ «Քանապոն» մրցաբարձրի հիմնական ծանրություն իրենց ուսերին են տանում Գեյրիայի Կաստրոնուսը ու Նեմադ Ռադզեան: Իսկ ահա «Արարատ» Գոգիայի Ֆակոբյանի հարկ երազն դեպքում հաջողությամբ է փո-

խաղում էր իր Երեւանը: Վեցերից Ֆայասանի առաջնություններում անցկացրած խաղերի փոխարին դարձառատիկների քանակում յուրօրինակ ռեկորդակիր է (224 խաղ): Նեյմ, որ բացի նրանից, մինչ օրս միայն երկու դարձառատիկ՝ Երեւանի Ռայմոն Զաքարյանին եւ «Արարատի» նախկին դարձառատիկ Դարձառատիկ Արեւիկայանին է հաջողվել բարձրագույն խմբում հասնել 200 խաղի սահմանագիծը: Նրան անցկացրել են հավասար՝ 214-ական հանդիպում: Ներկայացնում են առաջնության ամենահուսալի դարձառատիկի կոչման համար մայիսի 1-ին ցուցանիշները:

Դարձառատիկներ	Ակումբ	Գոլ	Խաղ	Միջին	Անդրիկ Խաղ	Ռոմե
Ֆեյլիս Ֆակոբյան	«Միկա»	10	18	0,55	12	488
Գեյրիայի Կաստրոնուս	«Փյունիկ»	16	21	0,76	9	322
Նեմադ Ռադզե	«Քանապոն»	20	22	0,90	9	219
Գոգիայի Ֆակոբյան	«Արարատ»	14	15	0,93	6	289

